

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 65 MART 2019
SESI

Optik Magazin Dergisi

ben.x[®]
memory eyewear

ben.x[®]
memory eyewear

by **mercan**

www.mercanoptik.com.tr

@benxeyewear

ışığa hükmet!

anında >> **reaksiyon**
hızlı >> **değişim**
kolay >> **adaptasyon**

İçindekiler

MART 2019

MODA 2019 34

YOLNAME

Mustafa Küreli'nin kaleminden

Yedi tepeli şehir

Lizbon

68

OPTİSYENİN SESİ E-DERĞİ
Ayda bir yayınlanır
MART 2019

www.optisyeninsesi.com Adına
İmtiyaz Sahibi
Orhan Küreli

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Ozan Küreli

Yazı Kurulu Üyeleri
Mustafa Küreli, İlm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Miktad Kadioğlu
Dr. Ahmet Doğan Ataman, Mehmet Can
Şahin

Görsel Yönetmen
Mustafa Küreli

Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal
Çalışma Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.
Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)

Reklam Pazarlama
0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com

Fotoğraf Editörü
Cesur Erol

E-Posta:
bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına
aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam
verene aittir. Dergide yayımlanan yazı
ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle
iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük
ortalama raytingi 3000 olan
www.optisyeninsesi.com internet sitesinde
yayımlanmaktadır.

Bu dergi ŞMart 2019 tarihinde
internetten online olarak izlenebilmiştir.

ben.x[®]
sunglasses

ben.x[®]
memory eyewear

by **mercan**

f i y t in
@ benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

Yeni bir mevsimin ilk günlerinde yeni bir sayı ile merhaba!

H

Eski Roma'da Mart ayının adı, Roma Savaş Tanrısı "Martius" idi ve bu ayın savaşa başlamak için şanslı bir zaman olduğu kabul edilirdi. Ocak ve şubat ayları, savaşmak için uygun olmadıklarından Roma takviminin ilk ayı Mart idi.

Yeni bir mevsimin ilk günlerinde yeni bir sayı ile merhaba!

Kar heyecanı, tatil coşkusu derken Optik sektöründe yeni bir sezona merhaba diyoruz.

Kötü günler geçiren sektörde yeni umutlar, yeni heyecanlar dileğiyle, ümit ederiz ki bütün Meslektaşlarımız, mart ayı ile birlikte güneş ışınlarının her geçen gün artış eğiliminde olduğu gibi müesseselerimizde de işlerinin artmasını diliyoruz.

İçerisine Kadınlar Günü'nün yer aldığı Mart ayı aynı zamanda İlkbaharın da habercisi olması yönüyle önemli bir aydır.

Martenitsa ların rengârenk ağaçları süsleyeceği bu ayda, e-dergimize göstermiş olduğunuz yoğun ilgiden dolayı teşekkür eder, sizlere başarılı ve sağlıklı bir yaşam dilerim.

Nisan'da buluşmak ümidi ile hoşça kalın.

Kötü günler geçiren sektörde yeni umutlar, yeni heyecanlar dileğiyle, ümit ederiz ki bütün Meslektaşlarımız, mart ayı ile birlikte güneş ışınlarının her geçen gün artış eğiliminde olduğu gibi müesseselerimizde de işlerinin artmasını diliyoruz.

Çinlilerin gözleri neden çekiktir?

Yalnızca Çinlilerin değil, Japonların, Orta ve Güneydoğu Asya'da yaşayanların hatta Eskimoların bile gözleri çekiktir.

Aslında 'çekik gözlü' olmak tanımı da yanlışır...

İşte en çok merak edilen konulardan biri olan "Çinlilerin gözleri neden çekiktir?" sorusunun cevabı.

Göz yapısı dünyada bütün insanlarda aynıdır. Farkı yaratan göz kapaklarıdır. Çekik gözlü diye nitelendirilen ırklarda gözün üzerindeki göz kapağının ikinci kıvrımı, gözün üstüne doğru daha fazla inmiştir ve bu durum gözün sanki daha darmış gibi görünmesine sebep olur.

Peki bu, neden böyledir? Bir teoriye göre göz kapağının üzerinde katlı olarak duran bu ikinci kıvrımı, bu insanların gözlerini yoğun olan kar tabakasının, göz kamaştıran ışıktan korumak için, bir nevi kar gözlüğü gibi geliştirmiştir.

BUZUL ÇAĞININ ETKİSİ

Her ne kadar yukarıda belirtilen bölgelerin bazılarında kar hiç yağmıyorsa bile bilim insanları bugün çekik gözlü diye nitelendirdiğimiz insanların atalarının son buzul çağında Sibirya'dan, yani Asya'nın kar ve buzla kaplı en soğuk bölgesinden güneye, bugün yaşadıkları yerlere göç ettiklerine inanıyorlar.

PIXAR[®]UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

integral süper hidrofobik anti-refle kaplama + UV 400 koruma

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX[®]
FreeForm[®] Gözlük Camları

8 Mart Dünya Kadınlar Günü

Dünya Kadınlar Günü ya da Dünya Emekçi Kadınlar Günü her yıl 8 Mart'ta kutlanan ve Birleşmiş Milletler tarafından tanımlanmış uluslararası bir gündür. İnsan hakları temelinde kadınların siyasi ve sosyal bilincinin geliştirilmesine, ekonomik, siyasi ve sosyal başarılarının kutlanmasına ayrılmaktadır.

8 Mart 1857 tarihinde ABD'nin New York kentinde 40.000 dokuma işçisi daha iyi çalışma koşulları istemiyle bir tekstil fabrikasında greve başladı. Ancak polisin işçilere saldırması ve işçilerin fabrikaya kilitlenmesi, arkasından da çıkan yangında işçilerin fabrika önünde kurulan barikatlardan kaçamaması sonucunda 129 kadın işçi can verdi. İşçilerin cenaze törenine 10.000'i aşkın kişi katıldı.

26 - 27 Ağustos 1910 tarihinde Danimarka'nın Kopenhag kentinde 2. Enternasyonal'e bağlı kadınlar toplantısında (Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı) Almanya Sosyal Demokrat Partisi önderlerinden Clara Zetkin, 8 Mart 1857 tarihindeki tekstil fabrikası yangınında ölen kadın işçiler anısına 8 Mart'ın "Internationaler Frauentag" (International Women's Day - Dünya Kadınlar Günü) olarak anılması önerisini getirdi ve öneri oybirliğiyle kabul edildi.

İlk yıllarda belli bir tarih saptanmamıştı fakat her zaman ilkbaharda anılıyordu. Tarihin 8 Mart olarak saptanışı 1921'de Moskova'da gerçekleştirilen 3. Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda (3. Enternasyonal Komünist Partiler Toplantısı) gerçekleşti. Adı da "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olarak belirlendi. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı yılları arasında bazı ülkelerde anılması yasaklanan Dünya Kadınlar Günü, 1960'lı yılların sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nde de anmaya başlanmasıyla daha güçlü bir şekilde gündeme geldi. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak anılmasını kabul etti. Birleşmiş Milletler'in sitesinde günün tarihine ilişkin bölümde, kutlamanın New York'ta ölen işçilerin anısına yapıldığı yazılmamıştır.

Türkiye'de 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü

Türkiye'de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ilk kez 1921 yılında "Emekçi Kadınlar Günü" olarak kutlanmaya başlandı. 1975 yılında ve onu izleyen yıllarda daha yaygın, ve yığinsal olarak kutlandı, kapalı mekanlardan sokaklara taşındı. "Birleşmiş Milletler Kadınlar On Yılı" programından Türkiye'nin de etkilenmesiyle, 1975 yılında "Türkiye 1975 Kadın Yılı" kongresi yapıldı. 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi'nden sonra dört yıl süreyle herhangi bir kutlama yapılmadı. 1984'ten itibaren her yıl çeşitli kadın örgütleri tarafından "Dünya Kadınlar Günü" kutlanmaya devam ediliyor.

The World sees **(with)** us.

انظر
للحياة!

Gözlük Vidası (Küçük Mucizeler)

Gözlük vidanızı kaybettiykseniz de üzölmeyin. Gözlükçüye gidene kadar bir top küpenin metalini vida yerinden geçirerek gözlüğü takabilirsiniz.

Londralı gözlükçü Edward Scarlett, gözlük saplarının tanıtımını yapan ilk insanlardan biriydi. (1730 civarında). Bu sapların yolculukta katlanmasını sağlayan kapı benzeri bir menteşesi bulunuyordu.

İlk modellerde çerçeveyle saplar arasındaki bağlantı metal pimlerle yapılyordu.

İcat Tarihi:20.yüzyıl

Ancak endüstriyel makinelerin (tornaların) gelişimi 20. yüzyılda devam edince bu iş küçük, paslanmaz çelik vidalara kaldı. Zaman içinde bu vidalar standartlaştı.

Şu anda çoğu çerçevede 1,4 mm çaplı vida kullanılırken ince tel çerçevelerde 1,2 mm'likler göze çarpıyor. Sık kullanım sebebiyle bir süre sonra gözlük vidaları gevşemeye başlar. Oldukça ufak bir tornavidayla tekrar sıkılabilen bu vidalar bir süre sonra da aşınabilir.

1280: İlk gözlük İtalya'da yapıldı.

Sırf ABD'de her üç yetişkinden ikisinin gözlük taktığını düşünün (159 milyon kişi).

Bir çok vidanın kaybolması veya deforme olması ile dünya genelindeki gözlük vidası kullanımı kim bilir kaç tanedir? Neyse ki tamir kitleri her gözlükçü de var.

NOVAX®

FreeForm® Spectacle Lenses

view
life!

FreeForm®
TECHNOLOGY

...Çünkü hayat görmeye değer!
...Because, the life is worth to view!

Efsane modacı Karl Lagerfeld hayata veda etti

Moda dünyası bir efsanesini yitirdi. Alman modacı Karl Lagerfeld 85 yaşında hayata veda etti.

Reuters haber ajansı, haberi Paris Match dergisine dayandırarak duyurdu. 10 Eylül 1933'te Almanya'nın Hamburg kentinde dünyaya gelen Lagerfeld, 85 yaşındaydı.

Fransız Pure People dergisi, Karl Lagerfeld'in, Pazartesi akşamı getirildiği, Paris'in hemen dışındaki Neuilly sur Seine Hastanesi'nde Salı sabahı öldüğünü duyurdu.

İLK KEZ BİR DEFİLESİNİ KAÇIRDI

Lagerfeld, 22 Ocak'ta Paris'te Chanel'in gerçekleştirdiği iki moda şovunu kendisini yorgun hissetmesi nedeniyle kaçırmıştı. İkinci gösteriyi kaçırdıktan sonra yapılan açıklamada, "Chanel'in sanat direktörü Lagerfeld kendini yorgun hissettiği için modaevinin sanat stüdyosu direktörü Virginie Viard'dan onu temsil etmesini istedi" ifadeleri yer almıştı. Bu Lagerfeld'in kaçırdığı ilk defileydi.

Karl Lagerfeld, Coco Chanel tarafından kurulan ikonik moda evine 30 yıldan uzun bir süredir başkanlık ediyordu.

KARL LAGERFELD KİMDİR?

At kuyruğu yaptığı bembeyaz saçları, siyah gözlükleri, deri eldivenleri ve benzersiz takılarıyla sadece ismiyle ve tasarımlarıyla değil görüntüsüyle de moda dünyasına damgasını vurdu Karl Lagerfeld.

Moda dünyasının Einstein'ı olarak anılan Karl Lagerfeld, yenilikçi ve öncü tasarımlarıyla moda dünyasına damgasını vurdu.

ZENGİN BİR AİLENİN ÇOCUĞU OLARAK DÜNYAYA GELDİ

Lagerfeld, 10 Eylül 1933'te Almanya'nın Hamburg kentinde dünyaya geldi.

Asıl adı Karl Otto Lagerfelt olan ünlü modacı zengin bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gözlerini açtı.

Moda dünyasına 1972 yılında Chloe ile adım attı.

1980'lerde ise Chanel'deki uzun serüveni başladı. Karl Lagerfeld, bu markayı 1980'lerde moda fenomeni haline getirdi. Hatta yüzyılın en önemli firmalarından biri konumuna gelmesinde büyük katkısı oldu.

Yaşamını Paris'te sürdüren Karl Lagerfeld, 1980'lerin başında kendine ait parfüm ve giyim eşyası üreden KL adlı bir markayı piyasaya sürdü. 2004 yılında da bu markayı Tommy Hilfiger'a sattı. Karl Lagerfeld, uzun kariyeri boyunca Chanel, Fendi, Karl Lagerfeld ve KL olmak üzere dört marka için tasarım yaptı.

Ünlü modacı daha sonra online alışveriş sitesinde özel olarak satışa sunulan Karl adlı bir başka marka daha yarattı.

CHANEL'İ KURTARAN TASARIMCI

Kariyerine Pierre Balmain'in asistanı olarak başladığında henüz 20 yaşında olan Lagerfeld, tarihe "Chanel'i kurtaram tasarımcı" olarak geçti.

Karl Lagerfeld, Chanel için çalışmaya başladığında marka artık eski görkemli günlerini geride bırakmıştı. Ama Lagerfeld'in dokunuşuyla bu ünlü marka da bir anlamda yeniden doğdu.

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX®
FreeForm® Gözlük Camları

Bir asırdır gözlerden düşmedi

Salih Necati Emgen'in 1901'de Üsküdar Meydanında ilk eczanesini açmasıyla hikayesi başlayan Emgen Optik, 71 yıldır İstiklal Caddesindeki yerinde müşterilerine gözlük hizmeti veriyor.

Eczacı Salih Necati Emgen'in Üsküdar Meydanı'nda ilk eczanesini açmasıyla hikayesi başlayan Emgen Optik, bürokrat, akademisyen ve ünlülerin de aralarında bulunduğu yerli ve yabancı müşterilerine bir asrı aşkın süredir gözlük hizmeti veriyor.

Emgen Optik'in marka yolculuğu, Salih Necati Emgen'in 1901 yılında Selanik'ten İstanbul'a göç etmesiyle Üsküdar'da kurduğu "Eczane-i Salih Necati" isimli eczacı dükkanında başladı. Fenni gözlük satışı, o dönemde henüz gözlükçülük kanunu çıkmadığından yüksek okul mezunları olan eczacılara

bırakılmıştı.

İzmir'de 1909'da düzenlenen Osmanlı Eczacılık Kongresi'ne imza atan 3 Müslüman eczacıdan biri olan Salih Necati Emgen, eczacılara gözlük satış yetkisinin verilmesinin ardından 1925 yılında majistral ilaç yapımının (atölyede üretilen ilaç) yanı sıra gözlük satışına da başladı.

Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında Sirkeci'deki yeni yerine geçerek gözlükçü-eczacı olarak sektörde isim yapmaya başlayan Salih Necati, Üsküdar'da ürettiği ilaçları vapurla Sirkeci'ye getirerek burada satışını yaptı.

Eczacı Salih Necati, Soyadı Kanunu'nun çıkmasıyla Orta Asya

Türk dillerinde "ilaç yapan, şifa veren" anlamına gelen "Emgen" ismini seçti.

Rahmi Emgen, ilk optik cam üretimini gerçekleştirdi

Oğlu Rahmi Emgen'i de lisanslı bir eczacı olarak yetiştiren Salih Necati Emgen, 1948 yılında vefat etti. Rahmi Emgen ve eczacı olan eşi Ayşe Nezihe Emgen, eczacılığı bırakarak tamamen gözlükçülüğe odaklandı. Rahmi Emgen, 1948'de halen aynı yerde faaliyet gösteren Beyoğlu İstiklal Caddesi'ndeki Emgen Optik mağazasını açtı.

Tüm Gözlükçüler Derneği, yeni adıyla Türkiye Optik ve Optometrik Meslekler

Derneği'nin kurucu üyesi ve başkanı olan Rahmi Emgen, aynı zamanda ilk optik cam üretimini gerçekleştirdi.

Yetiştirdiği zanaatkarlarla "optikçilerin okulu" oldu

Firma, 1978'den bu yana üçüncü kuşak Çetin Emgen idaresinde faaliyet gösteriyor. Prensiplerini hiç değiştirmeyen, yetiştirdiği elemanlar ve teknisyenler ile "optikçilerin okulu" imajı kazanan Emgen Optik, 71 yıldır İstiklal Caddesi'ndeki yerinde, bürokrat, akademisyen ve ünlülerin de aralarında bulunduğu yerli ve yabancı müşterilerine gözlük hizmeti veriyor.

Hacı Bekir'den Emgen Optik'e

jest

Emgen Optik üçüncü kuşak temsilcisi Çetin Emgen Avusturya Lisesi'nden mezun olduktan sonra 1970'ten 1978'e kadar Viyana'da lisans ve doktora eğitimi gördüğünü, ardından babasından bayrağı devralarak Emgen kalitesini aynı seviyede tutmaya çalıştığını ve yetkin gözlükçüler yetiştirmeyi amaçladığını kaydetti.

Emgen, babası Rahmi Emgen'in Sirkeci'de bulunan dükkanı kapatarak İstiklal Caddesi'ne yönelmesini şöyle anlattı:

"Rahmetli babam Hacı Bekir'in torununa diyor ki, 'Deden, zamanında babam Salih Necati Emgen'e bir jest yapmış. Hacı Bekir, bu dükkanı almak

istiyormuş ama bizim almamıza müsaade etmiş. Şimdi istiyorsan alabilirsin.' 'İstiyorum' deyince Hacı Bekir'in torunu satın alıyor dükkanı. Onun için Hacı Bekir'in Sirkeci'de iki tane yan yana dükkanı vardır. İkisi de yan yana, aynı malı satarlar, aynı büyüklükte dirler. Kimse bilmez ama sebebi budur. Sirkeci'deki dükkanın satışının ardından eczacı olan annem ile babam İstiklal Caddesi'ndeki bu 5 katlı dükkanı alıyor ve tüm faaliyetlerimizi, kalitemizi konuşturduğumuz yer burası oluyor."

Babası Rahmi Emgen'in titiz bir zanaatkar olduğunu belirten Emgen, "Babam çok çalışırdı, bir işkolikti. Cumartesi de dahil

olmak üzere akşam geç saatlere kadar çalışırdı. Yılda sadece bir hafta tatil yapardı.” diye konuştu.

Numaralı cam ihracatı yaptı, Swarovski’nin Türkiye temsilciliğini aldı

Çetin Emgen, babası Rahmi Emgen’in 1955’lerde bir ortağıyla beraber yerli optik imalatına başladığını ifade ederek, Suriye, Irak ve Belçika’ya numaralı cam ihracatına başladıklarını bildirdi.

O dönemde Adnan Menderes öncülüğünde ekonomide serbestleşme adımlarının atılmasıyla ithalatın kolaylaştığını dile getiren Emgen, babasının, ortağı batınca üretim ve ihracatı bıraktığını anlattı.

Rahmi Emgen’in Avusturyalı optik cam şirketi Swarovski’nin Türkiye temsilciliğini aldığını, kaliteli, numaralı cam ve çerçeve markalarını Türkiye’ye getirdiğini aktaran Emgen,

babası Rahmi Emgen önderliğinde iş anlayışını “müşteri odaklı, kaliteli hizmet” felsefesiyle şekillendirdiklerini ifade etti.

“Çalışanlar gözlükte sağ camı sola, sol camı sağa takınca şubeyi kapattım”

Emgen Optik üçüncü kuşak temsilcisi Emgen, zaman zaman şube açıp büyümemesinin arkadaşları tarafından eleştirildiğini, şubeleşmenin ister istemez kalitede gerileme anlamına geldiğini belirterek, ulaştıkları kalite seviyesini korumak için butik kalmayı tercih ettiklerini söyledi.

Emgen, devamla şunları kaydetti:

“Aslında büyümeyi, şubeleşmeyi hiç düşünmedim değil. Ancak benim ikiz kardeşim ve babam birer yıl arayla vefat edince çok çalıştım. Cumartesileri de dahil çok çalıştım. 3 satış noktasının sorumluluğunu birden aldığım dönemde çok yıprandım. Beni

kim kurtardı? Bir müşteri geldi, genç bir hanım... Dedi ki ‘Çetin Bey, sizin çocukluktan beri müşterinizim, bir gözlük aldım Nişantaşı’ndaki dükkanınızdan, mutlu değilim.’ ‘Bakayım’ dedim. Reçeteleri kontrol ettim. Nişantaşı’ndaki dükkanda çalışanlar sağ gözü sola, sol gözü sağa takmışlar. Çok büyük bir hata. Hemen düzelttik verdik.

Kadın gittikten sonra atladım taksiye, gittim Nişantaşı Emgen’e... Emgen’le ilgili ne varsa topladım. Ertesi gün de Maliye’ye ‘Ben kapatıyorum burayı’ dedim, öyle kapattım. Tabii çocukların hakkını ödedik. Levent’teki yeri de kapatınca benim üzerimde kalite anlayışından kaynaklanan fazla sorumluluk gitti. Dedim ki ‘ben butik iş yapayım.’ Yani, herkes bilsin; burada hatasız gözlük yapılır. Zaten biliyorlar da... Babam, dedem zamanından gelme bir sistem bu. Kendimi hep

şöyle mukayese ettim. Londra’da Trafalgar Meydanı vardır. Onun kenarından daracık bir sokak... İçeriye girdiğiniz zaman 15-20 metrekarelik bir gözlükçü dükkanı vardır. Kraliçenin gözlükçüsü... Saraydan telefon ederler, bavullarını toplar ve gider.”

“Annesini ilk defa gördü”

Çetin Emgen, zaman içinde optik piyasasında “Emgen işçiliği” diye bir kalite standardının ün kazandığını ifade ederek, ortası ince, kenarları kalın konkav camları el işçiliğiyle işlemeyi başardıklarını, müşterilere, parlama yapmayan, rahatsızlık vermeyen en doğru gözlükleri sunduklarını aktardı.

İş hayatında çok duygusal anlara da şahit olduğunu dile getiren Emgen, bu mesleğin kendine has başka mutlulukları olduğunu söyledi. Emgen, ömrü boyunca unutmadığı 2 anısını da şöyle

anlattı:

“Bir gün 80 yaşında bir hanımı getirdiler. Doğuştan iki gözü de katarakt. Cerrahiyeye getirmişler, kataraktlarını almışlar. Çok yüksek konveks camlı gözlükler lazım. Çok yüksek konveks camlı gözlüklerden birini taktık. Kadın hayatında ilk defa etrafını gördü, benim ellerime yapıştı. Minnet duygusundan ellerimi öpmeye kalktı. Halbuki ben gencim. O günü unutamam, hala anlatınca tüylerim diken diken olur.

2-3 yıl önce de Ordu’dan genç bir anne-baba geldi. Annenin kucağında henüz bir yaşına girmemiş bir bebek vardı. O bebeğin de iki gözü doğuştan katarakt. Ameliyat olmuş. Büyüdüğü zaman ancak intraoküler lens takılacak. Geçici olarak ufacık, minnacık bir gözlüğe yüksek konveks cam taktık. Gözlüğü çocuğa taktık. Annesini ilk defa gördü. Saatlerce annesini seyretti, minik

parmaklarıyla annesinin yüzüne dokundu, onu inceledi. Annesi ağlıyor, babası ağlıyor, ben de ağladım.”

Emgen, dedesi ve babasının çok fazla istatistik tutmadığını, kendisinin ise sonraki kuşakların faydalanması için bolca veri depoladığını bildirdi.

“Önceliğimiz, Emgen kalitesini asırlar boyu yaşatmak”

Emgen Optik’in dördüncü kuşak temsilcisi Burak Emgen de markanın müşteri nezdinde oturmuş kaliteli hizmetini bundan sonra da aynı şekilde devam ettirmeye çalışacaklarını ifade etti.

Eğitimi gereği yenilikçi iş yapış şekillerine her zaman ilgi duyduğunu dile getiren Emgen, “İnovasyonla ilgili fırsat pencerelerine duyarlıyım. Ancak önceliğimiz, insanlara kaliteli işçilik sunmak ve Emgen kalitesini asırlar boyunca yaşatmak.” dedi.

Göz ile ilgili bilinmeyenler

Doğru olmayan pek çok bilgi göz sağlığı konusunda insanları yanlış yönlendiriyor. Göz sağlığı hakkında neleri yanlış biliyoruz?

1) Yanlış: Gözlük veya lens takmak gözlük numarasının ilerlemesini engeller!

Doğrusu: Bilinenin aksine gözlük takmak ya da takmamak gözlük numarasının ilerlemesini etkilemez. Gözlük tedavisinin amacı görme düzeyini artırmaktır.

2) Yanlış: Gözün gözlük kullandıkça gözlüğe alışır.

Doğrusu: Gözün gözlüğe alışması diye bir şey yoktur. Kişi gözlükle iyi görmenin nasıl olduğunu anladığı için gözlükten vazgeçemez.

3) Yanlış: Bebek veya küçük çocuk gözlük takamaz.

Doğrusu: Yüksek numara göz bozukluklarında çocuk yaşta görmenin gelişmesi ve tembellik olmaması için mutlaka erken yaşta gözlük takılması gerekir.

4) Yanlış: Ara sıra gözlerim ağrıyor, dinlendirici gözlük kullansam geçer herhalde.

Doğrusu: Dinlendirici olarak adlandırılan standart bir gözlük yoktur. Dinlendirici gözlük numaralıdır ve ihtiyacı olana verilir. Kırma kusuru bulunanların mutlaka kendi gözüne uygun numarada gözlük kullanması gerekir.

5) Yanlış: Yakından televizyon izlemek gözleri bozar!

Doğrusu: Yakından televizyon

izlemenin göz sağlığı açısından herhangi bir zararı yoktur. Fakat az gören çocuklar televizyonu daha yakından izleyeceğinden göz hastalıklarının erken bir belirtisi olabilir.

6) Yanlış: Uzun süreler bilgisayar kullanmak gözü bozar!

Doğrusu: Uzun süre bilgisayar başı çalışanlarında ufak miktarlardaki kırma kusurları şikayet nedenidir. Bu bozukluk zaten gözde mevcuttur, kişinin günlük yaşantısında gözlük ihtiyacı yoktur.

7) Yanlış: Göz tembelliği lazer ameliyatıyla düzelir.

Doğrusu: Göz tembelliği ameliyatla düzeltilemez.

7 yaşından önce gözlük kullanımı ve iyi gören gözün kapatılması ile düzeltilebilir. Lazer ameliyatlarının da göz tembelliğini tedavi edici özelliği yoktur.

8) Yanlış: Katarakt ameliyatı lazerle yapılır.

Doğrusu: Günümüzde en modern ameliyat yöntemi olan FAKO halk arasında yanlış olarak lazerli ameliyat olarak bilinmektedir. Oysa FAKO yönteminde lazer kullanılmaz, ultrasonik titreşimlerden faydalanılır.

9) Yanlış: Katarakt sadece yaşlılarda olur.

Doğrusu: Katarakt en sık yaşlılarda olmakla birlikte bebeklerde, çocuklarda ve gençlerde de görülebilir.

10) Yanlış: Katarakt bir gözden diğerine geçer.

Doğrusu: Katarakt bir gözden diğer göze geçmez.

11) Yanlış: Katarakt tekrarlayabilir.

Doğrusu: Katarakt tekrarlayıcı değildir. Bazen katarakt ameliyatından sonra, göz içine yerleştirilmiş olan merceğin arkasındaki zarda kesifleşme olabilir ve bu yanlış olarak 'katarakt tekrarladi' şeklinde bilinir.

12) Yanlış: Bebeklerdeki şaşılık tedaviye gerek yoktur, zamanla kendiliğinden geçer.

Doğrusu: Bebeklerdeki bazı şaşılıklar çok ciddi olup hemen tedavisi gerekebilir. Tedavi gözlük veya ameliyat şeklinde olabilir. Bu tip şaşılıklar tedavi edilmediğinde ileriye dönük kalıcı görme kayıpları (göz tembelliği) gelişebilir.

13) Yanlış: Gözlükle şaşılık

tedavi edilir ve bir daha gözlüğe gerek kalmaz.

Doğrusu: Göz kaymalarının çoğu gözlükle tedavi edilebilir. Fakat şaşılık tedavi edildikten sonra genellikle gözlüğe devam etmek gerekir. Aksi takdirde şaşılık tekrarlayabileceği gibi görme bozuklukları da görülebilir.

14) Yanlış: Lazer ile şaşılık tedavisi yapılır

Doğrusu: Şaşılık cerrahisi göz kaslarına yapılan dikişli bir müdahaledir. Lazerle şaşılık ameliyatı yapılamaz.

15) Yanlış: Gözlerim çok ağrıyor, göz tansiyonum yükselmiş olabilir.

Doğrusu: Göz tansiyonu çok az belirti veren bir hastalıktır. Pek çok göz hastalığı ve vücudun diğer bölgelerindeki hastalıklar da göz ağrısına yol açabilir. Gözdeki ağrıların çok az bir kısmı göz tansiyonuna bağlıdır.

16) Yanlış: Göz tansiyonu ameliyatı olunca görmem netleşecek.

Doğrusu: Ameliyatının amacı, ilaçlarla kontrol altına alınamayan göz tansiyonunu düşürmektir. Ameliyattan sonra görme düzeyinde bir artış olmaz.

17) Yanlış: Fazla tuzlu yemek gözü bozar.

Doğrusu: Tuzlu yemek tansiyonun yükselmesine sebep olup bazı rahatsızlıklara yol açabilirse de göz sağlığı açısından herhangi bir etkisi yoktur.

18) Yanlış: Bol bol havuç yemek göze çok faydalıdır.

Doğrusu: Göz sağlığı açısından gerekli olan vitaminler çoğu sebze ve meyve de bol olarak bulunur. Dengeli beslenen bir kişi için bol havuç yemenin fazladan bir faydası yoktur.

19) Yanlış: "Gözyaşım kurudu galiba, ağlayamıyorum."

Doğrusu: Ağlamak psikolojik bir olaydır ve ağlama ile gelen gözyaşı da refleks sonucudur. Gözyaşı kuruluğu kavramı vardır, ancak bunun ağlama ile ilişkisi yoktur.

Keratokonus'u göz tembelliği ile karıştırmayın

Özellikle sıcak, toz ve alerjinin yoğun olduğu ülkelerde sıkça rastlanan Keratokonus hastalığı korneanın öne doğru sivrileşip incelmesi sonucu ortaya çıkıyor.

Kornea naklinin nedenleri arasında ilk sırada gösterilen hastalıkla Türkiye’de en çok Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgesi’nde karşılaşıyor.

Dr. Aylin Kılıç, hastalığın oluşmasında hem genetik hem de çevresel faktörlerin rol oynadığını belirterek, “En önemli çevresel faktörün ise gözü kaşıyıp ovuşturmak yoluyla korneaya zarar vermek” dedi.

Dr. Aylin Kılıç, erken dönemde rutin muayene ile teşhis edilemeyen keratokonus hastalığının sık sık göz tembelliği ile karıştırıldığını söyledi.

Dr. Aylin Kılıç, keratokonus teşhisinin özel topografik cihazlarla yapılabildiğini belirterek, şunları söyledi: “11- 12 yaş civarında olup bir gözünde astigmat bulunan ve görmesi artırılmayan çocuklara çoğu kez göz tembelliği teşhisi konuluyor. Ancak bu hastaların çoğunun sonradan keratokonus

olduğu ortaya çıkıyor. Hastalık erken dönemde rutin muayeneyle teşhis edilemediği için teşhiste özel topografik cihazlar gerekiyor. Hastanın korneasının çıplak gözle fark edilecek kadar sivri olması ancak kornea nakline gerek duyulan ilerlemiş döneminde oluyor. Teşhis için özel tetkik gerekmesi nedeniyle çok sayıda hasta hastalığının farkında olmadan yaşıyor.”

Saniyeler içerisinde tedavi edilebiliyor

Kornea naklinin birincil nedeni olarak gösterilen keratokonus hastalığının tedavisi artık saniyeler içinde lazer yöntemiyle kornea içinde halkalar oluşturup göz içine lens yerleştirilerek yapılabiliyor. Kontakt lens kullanamayan veya gözüne kontakt lens uymayan hastalarda keratokonus ileri döneminde değilse kornea içi halka uygulamasının iyi bir alternatif olduğuna işaret eden Dr. Aylin Kılıç, “Kornea içine lokal anestezi

ile Femtosecond Laserle saniyeler içerisinde açılan kanallara kornea içi halkalar (INTACS, Keraring, Ferrara) yerleştiriliyor. Bu halkalar mevcut refraksiyon kusurunu azaltarak daha iyi bir görüşe, kornea şeklini düzelterek gözlük veya kontakt lens gerekirse daha iyi uyum sağlarlar. Bu ameliyatın bir farklılığı da gerekli durumlarda halkaların çıkarılabilmesidir” diye konuştu.

Gözlük de fayda etmiyor

Keratokonus hastalarında görme oranı gözlükle dahi artırılmıyor ve yaşla beraber hastalık da ilerliyor. Bu nedenle keratokonus hastalarında kontakt lens tercih ettiklerini ifade eden Dr. Aylin Kılıç, şöyle konuştu: “Şimdiye kadar kullanılan sert kontakt lensler dışında, kullanımı kolay hibrit yapıdaki lenslerle de hastaların yüzde 90’ ının görme kalitelerini artırmaları mümkün olabiliyor. Çeşitli nedenlerle kontakt lens

kullanamayan hastalarda görmeyi artırmak için cerrahi uygulama gerekebiliyor.

Yeni bir yöntem keşfedildi

Dr. Aylin Kılıç, hastalığın 40'lı yaşlara kadar ilerlediğini belirterek, hastalığın ilerlemesini durdurmak için son yıllarda bir yöntem bulunduğunu anlattı. Bu yöntemde korneaya yarım saat süresince, "Riboflavin" denilen B2 vitamini uygulandığını söyledi. Dr. Aylin Kılıç, "Vitaminin göze geçebilmesi için epitel kazınıyor ve ultraviyole ışık uygulaması yapılıyor. Yapılan çalışmalar, bu ameliyatın uygun hastalarda uygulandığında hastalığı yüzde 90'a varan oranda durdurduğunu gösteriyor. Ancak ameliyatın yapılabilmesi için birinci kriter korneanın yeterli kalınlıkta olması. Korneanın çok ince olduğu vakalarda gözün zarar görme olasılığı olduğu için bu ameliyat tekniği uygulanamıyor" dedi.

Koleksiyon tutkusu üzerine

Pek çoğumuzun küçükken veya şimdi gerçekleştirdiği bir hadisedir koleksiyonculuk. Bir takım şeyleri toplama, bir araya getirme ve biriktirme... Bana da ailemden geçen bir özelliktir bu bir şeyleri biriktirme arzusu. Bugüne kadar pek çok şey biriktirmiş saklamışımdır. kimisi dağılmıştır, kimisini biriktirmeyi bırakmışımdır veya bizimkilerin biriktirdiklerini devam ettirmişimdir. Örnek verirsem...

Misket, sonlarına yettiğim bir oyundu, ama oyanamaya bayıldığım bir hadiseydi. Bizimkilerden kalan bu misket biriktirme furcasını bir süre devam ettirmiştim. Ama artık etrafta misket bulmak çok kolay bir şey değil. Aslında pek çoğumuzun sahip olduğu bir şeydir misket, genelde şimdi evlerde dekor olarak bulunur.

Yeşilçam filmlerinin unutulmaz repliği " Sana pul koleksiyonumu göstereyim". Bir dönem bildiğim kadarıyla pek çok insanın biriktirdiği bir şeydi pul koleksiyonu. Bizimkilerde bir müddet devam etmişler ama daha sonra nedense bundan vazgeçmişler. Açıkçası devamını getirmek benim de pek işime gelmedi.

Para koleksiyonu günümüze kadar Türkiye'nin ekonomik şartlarına en uyum sağlayan koleksiyon. Bu da belki de pek çoğumuzun evinde vardır tedavülden kalkan paraları biriktirmek. Oldukça büyük zaman isteyen bir hadise. Ama oldukça zevkli bir uğraştır.

Gazoz kapağı biriktirmek, fırsatını bulduğumda hala daha biriktirmeyi sevdiğim bir şeydir. Zaten günümüzde o kadar çok gazoz kapağı çeşidi var ki bu konuda çok fazla sıkıntı çekmiyorum. Küçükken tekrar pek çoğumuzun biriktirmekten hoşlandığı bir şeydi gazoz kapağı.

Tabii benim burda bahsettiğim koleksiyonculuk gerçek anlamda ki büyük koleksiyonculuk değil. İnsanların kendi çapında yaptıkları şeyler. Kimisinin maddi durumu iyidir lüks veya eski klasik arabalar koleksiyonu yapar, kimisi okumayı çok sever kitap koleksiyonu yapar. Bunu çeşitlendirmek çok kolay antika, eski giysiler ,tablo, dvd film arşivi, plak, gözlük, bilet, saat ,mücevher, oyuncak bebek ,poster, içki, şişe, peçete, kutu kola tıpası vs. hatta muhabbet kontör kartını biriktirene bile rastlamışlığım vardır.

"Biriktirince ne oluyor peki?" diye sorarsanız açıkçası bu konuda benim de çok bilgim yok. Ama en azından kulağa hoş geliyor ,en azından bir şeyleri biriktirmek insana az da olsa gurur ve mutluluk veriyor. İnsanın doğası gereği sanırım güzel bir şey. Zaten atalarımız toplayıcı değil miydi?

Bir Dekorasyon Malzemesi Olarak: Kitaplar

Herkes iyi bir kitaba bayılır, peki, siz en sevdiğiniz kitaplarınızı okuduktan sonra onları nereye koyuyorsunuz? Kitaplar, ev dekorasyonunuza ilginç bir hava katabilirler. İşte size kitaplarınızı değerlendirebileceğiniz üç fikir önerisi;

Renklere göre dizmek

Kitapları yan yana dizerken kullanabileceğiniz ilginç bir yöntem, onları renklerine göre dizmeniz olacaktır. Eğer bir kitaplığınız, rafınız ya da kütüphaneniz varsa, bu dekorasyon fikriyle, evinizde son derece etkileyici bir görüntüye sahip olacaksınız. Kitaplarınızın üst kaplarını atın ve gerçek kaplarının renklerini ortaya çıkarın. Sonra bu kitapları genel renklere göre kategorilere ayırın, kırmızılar, maviler, natürel tonlar yan yana dursunlar. Kitapları renk kategorilerine böldükten sonra, ne tarz gruplar ve renk sırasıyla dizmek istediğinize karar verin ve farklı diziliş şekilleri seçerek raflarınızı dekore edin.

Aynı tarzda olanlar

Aynı tarz ve konuya sahip kitaplarınızı aynı gruplarda tutmak, sizin hangi kitaplarınızı daha çok sevdiğinizi gösteren bir ayrıntıdır. Yemek yapmayı ve yemek pişirmekle ilgili kitapları mı seviyorsunuz? Onları mutfağınızda bir rafa, yemek odanıza ya da tezgahınıza dizebilirsiniz. Onları türlerine göre (yemek, tatlı, salata gibi) dizebilir ve şık bir görüntü oluşturabilirsiniz. Aynı mantıkla, çocuk kitaplarınızı oyuncakların yanına koyabilirsiniz.

Bir yerlere yığın

Kim demiş kitaplar dik durmalıdır diye? Bazen kitapları sergilemenin en değişik yolu onları evin belirli köşelerinde yığılmış bir şekilde bırakmaktır. Büyük bir kahve sehpasının üstüne içinde mükemmel fotoğrafların olduğu gezi kitaplarınızı bırakın, eğer banyonuzun bir teması varsa, temaya uyan kaplara veya konulara sahip küçük kitaplarınızı banyonuzdaki raflara koyun.

Kısacası, kitaplar sadece okumak için değil, aynı zamanda mükemmel dekoratif ürünlerdir! Kitaplarınızla yaptığınız dekorasyonu güle güle kullanın!

Kontakt lenslerin Tarihçesi

Kontakt lenslerin temel fizik özelliklerinin geniş anlamda ünlü bilim adamı Leonardo da Vinci'nin 1508 yılında yaptığı çizimlerinde tanımladığı bilinmektedir. İnsanlığın daha sonra yüzyıllar süren

Migren hastaları için uyarıda bulunan uzmanlar, “mavi camlı güneş gözlükleriniz olmadan dışarıya adım atmayın” diyorlar.

Rene' Descartes 1636 yılında optik düzeltmeyi sağlamak için doğrudan kornea üzerine yerleştirilen sıvı dolu bir cam tüp tanımlamıştır.

Thomas Young 1801'de, Descartes'ın düşüncesini pratiğe geçirerek, kontakt lensin öncüsü sayılabilecek kornea yüzeyini nötralize eden 'hidradiaskop' adını verdiği bir araç geliştirmiştir.

1888 yılında Adolf Eugene Fick ve Eugene Kalt birbirlerinden bağımsız olarak insan gözüne takılabilen ilk kontakt lens tasarımlarını ortaya çıkarmışlardır.

1888'den 1938'e kadar yaklaşık 50 yıl boyunca camdan yapılmak zorunda olmaları ve ağırlıklarından dolayı kornea lenslerinin kalıcı santralizasyonundaki güçlükler

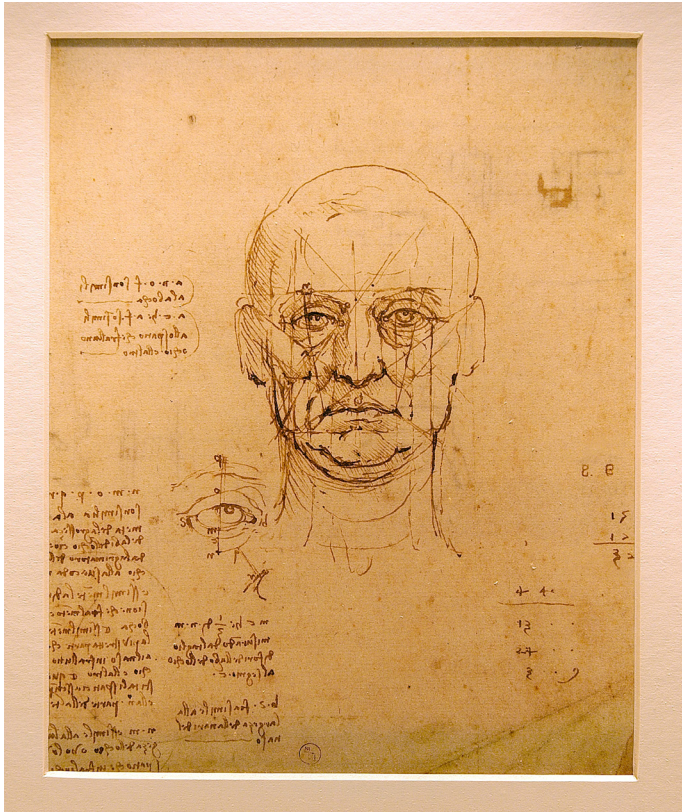
nedeniyle sklera lensleri temel kontakt lensler olmuşlar ve 1948 yılına kadar üretimi yapılmıştır.

1936'da Amerika'da ,polimetil metakrilat (PMMA) adlı şeffaf plastiğin üretilmesinden sonra 1947'de İngiltere'de Kevin Thouhy sert plastikten kornea kontakt lenslerini geliştirmiştir.

1974'de Norman Gaylord oksijen geçiren silikonu temel PMMA yapısı içine sokarak gaz geçirgen sert kontakt lensleri ortaya çıkarmıştır.

1961 yılında Çekoslovakya'da Otto Wichterle yumuşak hidrofilik plastikten imal edilmiş ilk yumuşak kontakt lensleri geliştirmiştir. Dünya piyasalarına sunumu 1972 yılında başlamıştır. Bu lenslerin oksijen ve su geçirgenliği ve kullanımındaki rahatlıkları gibi önemli avantajlarının varlığı dikkat çekmiştir.

1984'de Michael Bay ve ekibi tarafından ilk

kullan-at lensleri geliştirilmiştir.
Lens materyali konusunda Wichterle'nin 1960'lı yıllarda hidroksi etil metakrilatı (HEMA) geliştirmesinden sonraki en önemli gelişme;
998 yılında uzun süreli kullanım için tasarlanmış silikon hidrojel lenslerin kullanıma sunulmasıdır.

Bize ulaşan bilgilerin ışığında ülkemizdeki kontakt lens tarihi ise; 1944 yılında Dr.Opan'ın kontakt lensleri ilk tanımlayan yazısı ile başlar:

İlk yayınlar

1944 Dr.E.Opan: Gözlük yerine göze yapışan camlar, Ask.Sıhh.Der.

1950 Dr.Z.Tekman: Kontakt camlar. AÜTF Yıllığı.

1957 Papadapulos: Kontakt lens ile düzelttiği keratokonus olgusu. Türk Oftalmoloji Cemiyeti, Tebliğ.

1966 Dr.C. Ünlüçerçi: Kontakt cam ve tatbikatı. VI. Türk Oftalmoloji Kongre Bülteni.

1968 Dr.V.Yiğitsubay: Kliniğimizde tatbika başlaması dolayısı ile kontakt lensler AÜTF Yıllığı.

Ülkemizde bilimsel anlamda çalışmalar yapmak, eğitim vermek ve hatta yerli kontakt lens üretimini geliştirmek amaçlarına hizmet etmek üzere üniversite ve eğitim hastanelerinde aşağıdaki klinikler kurulmuştur.

Ülkemizde Kurulan ilk Kontakt Lens Bölümleri ve Öncü Hekimler:

1967... Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Kliniği... Dr.Vedat Yiğitsubay, Dr.Esin Fırat

1967... İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Ziya Gün Enstitüsü... Dr.Zeki Sürel

1969... Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Kliniği... Dr.Günhan Erbakan

1970... İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi ... Dr.Turan Sezen

1974... Hacettepe ÜTF Göz Kliniği... Dr.Behiç Tüzmen, Dr.Hikmet Kandemir, Dr. Murat İrkeç

1977... SSK Ankara Hastanesi... Dr.S.Özkan,

1967' de İÜ. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

ve AÜ.Tıp Fakültesi Göz Klinikleri, İngiltere Nystle firmasından getirttikleri polimetilmetakrilat(PMMA)disklerini kendi laboratuvarlarında işleyerek sert lenslerini üretmişlerdir ,

Daha sonra yurt dışından hammadde ithali ve yabancı sermayenin gelmesi ile birlikte kontakt lens uygulamaları hız ve çeşitlilik kazanmıştır.

1969- Kesin Firması'ndan Sırrı Dökünter'in çabalarıyla, Titmus Eurecon sert lenslerin yapımına başlanmıştır.

1978-Oksijen geçirgenliği daha iyi olan selüloz-asetat-bütirat(CAB)lenslerin üretimine başlanmıştır.

1981- Kesin Firması HEMA 38 'den Titmus Eurecon yumuşak lensleri üretmeye başlamıştır.

1982- Teka Tic.- B&L un yumuşak lenslerini ithal etmeye başlamıştır.

Türk Oftalmoloji Derneği (TOD) Medikal Kontakt Lens Birimi, ilk kez sayın Dr. Hikmet Kandemir başkanlığı ve Dr.Hikmet Özçetin sekreterliğinde 1984'de kurulmuş ve 1986 yılında sayın Dr.Kandemir'in katkıları ile Avrupa Kontaktoloji Derneği (ECLSO)'ne kabul edilmiştir. Günümüzde sayın Dr. Ayfer Kanpolat'ın başkan yardımcısı olarak görev aldığı ECLSO da bilimsel çalışmaları ile önemli bir yer edinmiş olan birimimiz, daha önce iki kez yaptığı(1989 ve 2000 yılı) ECLSO kongresini 2011 yılında ülkemizde tekrar gerçekleştirme hakkını kazanmıştır.

TOD Kontakt Lens Birimi, Dr.Hikmet KANDEMİR, Dr. Esin FIRAT, Dr., Dr.Dr.Ayfer KANPOLAT, Dr.Güzin İSKELELİ,Dr.İzzet CAN, Dr.Tomris ŞENGÖR'ün başkan ve Dr.Hikmet ÖZÇETİN, Dr.Murat İRKEÇ,Dr.Mustafa ONAT, Dr.Tomris ŞENGÖR, Dr. Ömür UÇAKHAN ve Dr.Hilmi OR 'un sekreter olarak görev aldıkları yönetim birimleri ve aşağıda isimleri belirtilen kontakt lens aktif üyelerinin katılımları ile çok sayıda bilimsel çalışmalar ulusal ve uluslar arası toplantılar düzenleyerek ülkemizdeki kontakt lens bilim dalının gelişmesine çok değerli katkılarda bulunmuşlardır.

Sadece insanlar

İnsanların olaylara tepkileri ilgileri ve bilgileri düzeyindedir. Köre “Muma zam geldi.” demişler de “Çok ta umurumda. ” demiş. Misal o misal. Hep gözlükleri insanların takacağını düşünürken bakın hayvanlar gözlük takınca nasıl oluyor?

mi gözlük takar?

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

MODA 2019

Ne zamandan beri insanlar gözlük kullanıyorlar?

Şüphesiz tarih boyunca tüm insanlarda görme kusuru olmuştur. 13. yüzyılda gözlük ortaya çıkıncaya kadar gerek doğuştan gerekse sonradan göz bozukluğu olan insanlar, ömürlerini böyle geçirmeye, iş yapamamaya hatta evden dışarı çıkamamaya mahkumdular.

Dünyaca ünlü Orient Express, 1888 yılında Paris-İstanbul seferlerine başladığında, İstanbul'da Orient Express yolcularının alışkın oldukları yüksek standartları sunabilecek bir otel yoktu.

Bu boşluğu, kısa süre sonra kuruluş çalışmalarına 1892 yılında başlanan, 1895'te ise açılış balosu yapılan Pera Palace Hotel doldurmuştur.

Aslında gözlüğün ana malzemesi olan camın tarihi dört bin 500 yıl evveline kadar gidiyor. Antik dünya insanların optik hakkında bilgileri olduğu, camın belirli bir formunun cisimleri büyüttüğünü fark ettikleri biliniyor. Hatta milattan önce bin yıllarına ait, büyüteç olarak kullanılmış cam örneklerine Girit'teki kazılarda rastlanılmıştır. Ne var ki büyütecın cam haline gelmesi çok zaman aldı.

Gözlüğü ilk bulan kişinin kim olduğu bilinmiyor. İnsanlık tarihinin büyük teşekkür borçlu olduğu, bu parlak buluşu gerçekleştiren kişinin kim olduğu bütün araştırmalara rağmen hala sırrını koruyor. Bu kişinin 1250 veya 1280 yıllarında Venedik'te yaşamış olması büyük bir olasılık, çünkü 13. yüzyılda, Ortaçağ'da Venedik, İtalya'da cam üretimiyle ünlü olan bir yerdi.

İlk gözlüklerin mercekleri konveks, yani dışbükeydi ve sadece yakını görme problemi olanların işlerine yarıyordu. Uzağı görme sorunu olanların derdine çare olacak konkav (içbükey) merceklerin üretilmesi için yüzyıl geçmesi gerekecekti. Görüldüğü gibi gözlüğün tarih içindeki gelişmesi oldukça yavaştır.

Uzağı görme sorununu yani miyoplluğu düzeltecek merceklerin ancak 15. yüzyılda yapılabilmesinin sebebi o tarihlerde, gözlüğün daha çok yakını okuma amaçlı kullanılması, uzağı görememenin o kadar önemszenmemesi ve

içbükey merceklerin imalının daha zor ve pahalı olmalarıydı.

Gözlük icat edildikten ancak 350 yıl sonra düşmeden yüzün ortasına tutturulabildi. Aslında bu gözlük tarihindeki en son ve önemli buluştu. Edward Scarlett 1730'da Londra'da sabit gözlük sapım icat etti. Saplar kafaya göre ayarlanabildiği için gözlük burun üzerine daha az ağırlık yapıyor, düşme tehlikesi de önlenmiş oluyordu.

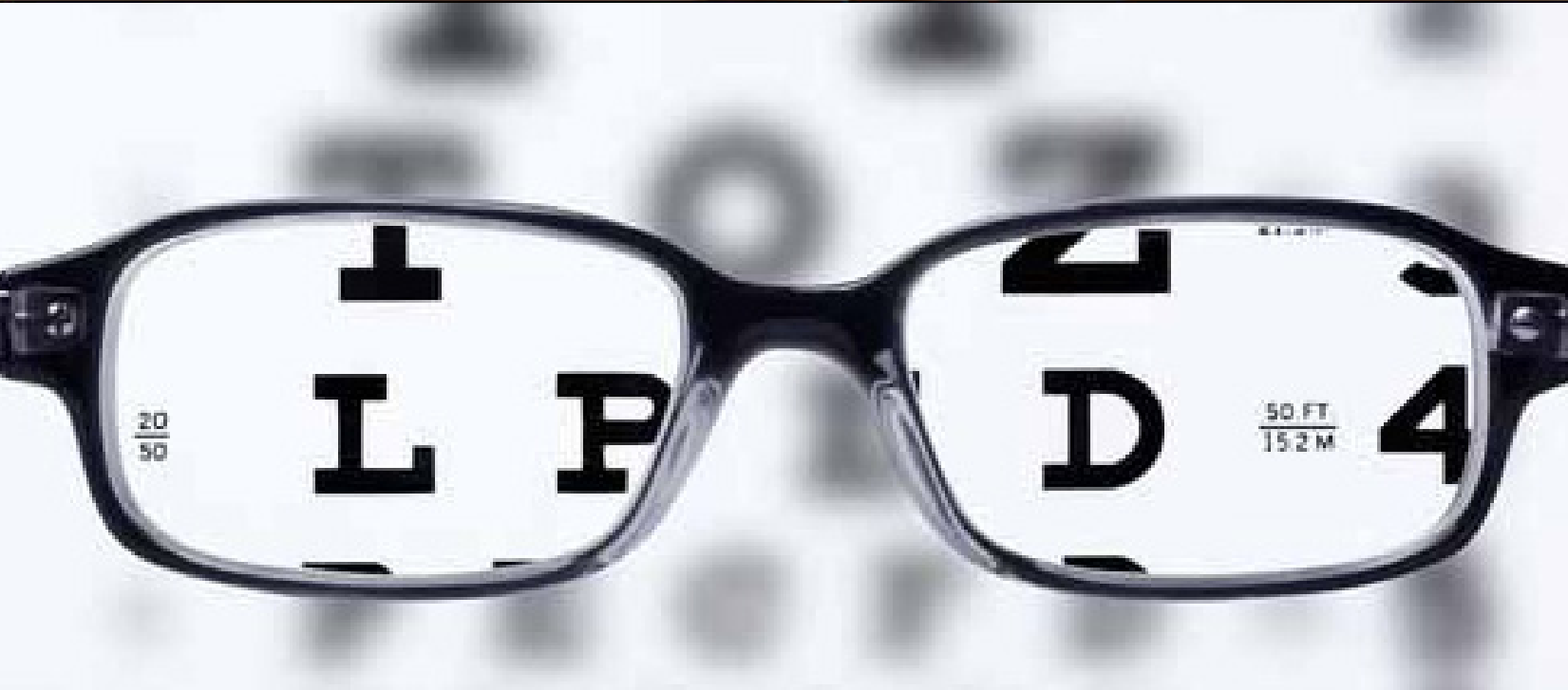
Ancak tüm bu yavaş gelişmeye karşın gözlüğün insanlığa hizmeti büyük oldu, en azından onların yaşama bağlılıklarını arttırdı. Matbaanın icadından, basılan kitap ve gazete sayısının artmasından sonra gözlük lüks olmaktan çıkıp tam bir ihtiyaç oldu.

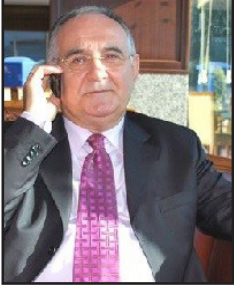
14. yüzyıl ortalarında İtalyanlar gözlük camlarına belki şekillerindeki benzerlikten dolayı 'mercimek' anlamında 'lenticchie' adını verdiler. İngilizcesi de 'lentic' olan mercimek, yaklaşık iki yüzyıl gözlük camı anlamında da kullanıldı. Günümüzde kullanılan 'lens' adının kökeni de bu sebeple mercimeğe dayanıyor.

İlk gözlükçü dükkanı 1783'de Philadelphia'da açıldı. Francis Mc Allister dükkanında gözlükleri bir sepetin içine yığıyor, müşteriler de bunları tek tek deneyerek gözlerine uygun geleni alıyorlardı.

İlk güneş gözlüklerinin 1430'lu yıllarda Çinliler tarafından kullanıldığını biliyor muydunuz? Ateşte dumanın isisi ile kararttıkları gözlükler görme kusurlarını düzeltmek için değildi. Sanılacağı gibi Güneş'ten korunmak için de değildi.

Çinliler başta mahkemeler olmak üzere bir çok yerde gözleri görünmesin, düşünceleri göz ifadelerinden belli olmasın diye bu koyu renkli gözlükleri takıyorlardı. Daha sonraları İtalya'dan Çin'e numaralı gözlükler de getirildi ama Çinliler onların da çoğunu iste kararttılar.

Ecz. Gözlükçü Taylan Küçüker

Kışın Gözlük Kullanımı

Sadece yaz aylarında değil, kışın da güneş gözlüğü kullanılması, göz sağlığı için çok önemlidir.

İnsanlar, güneş gözlüklerini yıllarca moda-süslenme, gözü, yüzü kar, rüzgâr ve yabancı cisimlerden korumak, görünür ışık yoğunluğunu azaltmak amacıyla kullandı. Sadece yazın değil kış aylarında da gözlerimizi güneşin zararlı UV radyasyonundan korumak için, güneş gözlüğü kullanılması gereklidir.

Kışın yağan taze kar, gelen ışığın yüzde 85-95'ini yansıtarak, adeta bir ayna vazifesi yapar. UV radyasyonu, güneş ışınlarının yüzde 5'ini oluşturmalarına rağmen, çok tehlikelidir. Radyasyonu gözlerimizle göremeyiz ve hissedemeyiz, ancak zararlı etkilerini gözlemleyebiliriz. UV radyasyonunu önlemesi için güneş gözlüğü talebi maalesef günümüzde bile seyrek. UV radyasyonunun zararlı etkisi kümülatiftir. Küçük yaştan itibaren güneş gözlüğü kullanma alışkanlığının kazandırılması gereklidir. Bu yüzden ki, güneş gözlüğü satın alırken ilk sorulan, "koyuluğu iyi mi, yüzüme yakıştı mı?" gibi sorulardır. Bu sorularla doğru bir güneş gözlüğü seçebilmek mümkün değildir. Mutlaka profesyonel bir optisyen desteği şarttır.

UV radyasyonunun cilt ve göz üzerinde akut kronik zararları artık günümüzde bilimsel olarak kabul edilmiştir. Kışın da güneş gözlüğü veya renklendirilmiş lens kullanılması gereklidir.

Kar, UV radyasyon miktarını artırır. Taze kar, gelen ışığın yüzde 85-95'ini yansıtır. Adeta bir ayna vazifesi yapar. Haliyle renklendirilmiş lensler, arzu edilmeyen radyasyonu göze ulaşmadan azaltır ya da önler. Renklendirilmiş lenslerin uluslararası bir standarda göre üretilmesi, bir optisyen ya da hekim tarafından önerilmesi göz ve görme sağlığını korur, göz ve yüzün yaralanmalara karşı güvenliğini sağlar. Kolaylıkla tutuşmaz, alerji ve tahriş yapmaz, kanserojen ve zehirli bir materyal ihtiva etmez. Trafikte araç kullanırken, sinyal ışık renkleri kolaylıkla fark edilir.

İşportada satılan standart dışı kalitesiz, sözde güneş gözlükleri daha çok kayıt dışı kaçak yollarla ülkemize girmektedir. Büyük katma değer vergisi kaybına ve çok sayıda sağlık problemine sebep olur. Güneş gözlüklerinizi optisyenlik müesseselerinden faturası ve garanti belgesi ile birlikte almanız göz ve görme sağlığı açısından önemlidir.

Güneş gözlüğü denetim ve kontrolünün YASAL BİR DÜZENLEME ile Sağlık Bakanlığı eliyle yürütülmesi gereklidir. Güneş gözlüğü, renklendirilmiş lensler, sadece bir çift cam bir çerçeveden ibaret değildir. Renklendirilmiş lensler, migren, dikleksi tedavilerinde, antifar camlar avcılık ve gece araç sürerken kullanılmaktadır. Renklendirilmiş lensler ayrı bir sağlık danışmanlığı uzmanlık ve eğitim gerektirir. Gözlükçüler renklendirilmiş lenslerle ilgili bilgileri eğitimlerinde geniş olarak almaktadırlar.

Türkiye’de

Türkiye’de gözlükçülük, 1940 tarihli, 3958 Sayılı Kanun ile yasal bir meslek kimliğini kazanmıştır. Osmanlı’nın değişik kültür ortamından gelen meslek ustalarının, Cumhuriyet Dönemi’nde de gözlükçülük dalında devam ettiğini görmekteyiz. Önceleri İstanbul’da Eminönü ve Karaköy’de ve Anadolu’nun birkaç şehrinde bazı saatçi ve eczanelerde “Pince Au Nez” veya “Ront” tipinde Avrupa menşeli çok az miktarda bulundurulurdu.

Aslında gözlüğün ana malzemesi olan camın tarihi dört bin 500 yıl evveline kadar gidiyor. Antik dünya insanların optik hakkında bilgileri olduğu, camın belirli bir formunun cisimleri büyüttüğünü fark ettikleri biliniyor. Hatta milattan önce bin yıllarına ait, büyüteç olarak kullanılmış cam örneklerine Girit’teki kazılarda rastlanılmıştır. Ne var ki büyütecın cam haline gelmesi çok zaman aldı.

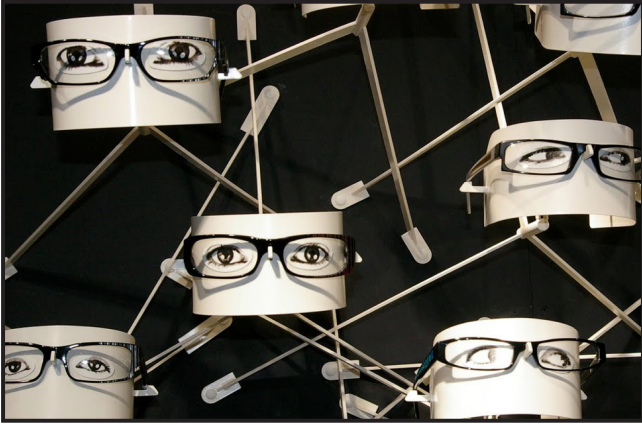
1941 yılından sonra Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti’nce düzenlenen kurslar sonucu, edinilen ruhsatnameler ile, mesleki uygulama yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu dönemde, mesleğin gelişimi açısından, her firmanın bir okul olduğunu görmekteyiz. Gelişen toplum düzeyinin gereği gözlük talebinin artmasına paralel olarak yeni perakende firmalar kurulmaya başlamış ve her kesimi tamamen ithalata dayalı sektörde gözlük cam ve çerçeve toptan satıcıları oluşmuştur.

Bu toptancı-ithalatçı firmalar 1945-1955 arası İstanbul’da Sultanhamam, Sirkeci ve Eminönü’nde kümelenmiştir. Bu firmalardan önde gelenlerden bazıları, Sultanhamam Havuzluhan’da LigorAnestidis, yine Sultanhamam Camcıbaşı Han Pipo Pazarı kurucusu Yervan Ütücüyan ve bu aileden Yegiya Ütücüyan, Vade Ütücüyan, kurucusu Yordan Eumopulidis olan Faros firması halen Kuzikoğlu Ailesindedir. Eminönü Celal Bey Han’da Juan Saragossi, Sava Savaidis, Yorgi T. Pangiris, Sirkeci’de Essel Gözlük Deposu, Aristodimos Emmanoilidis’in Ariko Zeiss

Firması, Sirkeci Nafız Bey Han’da Kiryako, Toma Sifiropulos Kardeşler gözlük Cam ve Çerçeve Depoları’dır.

1941-1950 yılları arasında ruhsatnameli perakende gözlük firmalarından bazıları şunlardır; 1936 tarihinde İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası kayıtlı Ankara Cad. 143 Sirkeci Adresi’nde Fevzi Toksoy Firması bugün aynı adreste Modern Optik Yüksel Toksoy ve Ortağı Koll. Şti olarak devam etmektedir; Ecz. Salih Necati Emgen Bahçekapı Eczanesi oğlu Rahmi Emgen tarafından 1948’de Beyoğlu İtiklal Caddesi’ne taşınmış, halen torun Çetin Emgen tarafından Emgen Firması devam etmektedir; Sirkeci Osmaniye Han’da Yusuf Sami Ünlüçerçi Oğulları Hulusi Ünlüçerçi İzmir’de torun Serdar Ünlüçerçi İnteroptik Firması İstanbul’da ayrıca Yılmaz, Necati, Erol, Metin ve Ethem Ünlüçerçi de aynı mesleği devam ettirmektedir; Beyoğlu İstiklal Caddesi’nde Yorgo Lettas Kardeşler (Yorgo, Kosta, Niko) Sirkeci Mısır Çarşısı karşısında; 1944 ruhsatnameli, halen Tüm Optik ve Optometrik Meslekler Birliği Derneği Onursal Başkanı Tevfik Aydın Firması İstanbul’da Ankara Sıhhiye’de; Mehmet Salim Diker Firması oğulları Alev ve Anıl Diker, torun Atıl Diker İstanbul’da devam etmekte; yine Ankara’da Tevfik Rıza Gözlükçü oğlu Hazım Rıza Gözlükçü; Ulus’ta torunlar Cafer, Rıza Gözlükçü ve Kadir Haluk Gözlükçü İstanbul’da mesleği sürdürmekte; Nurettin Saatçioğlu 1940 yılında Erzurum’da; oğlu Necip Saatçioğlu İstanbul’da, Sıraç Altındağ önce Diyarbakır, halen oğulları Cem ve Fatih Altındağ ile İstanbul’da Adil Kahraman Gaziantep’te

Gözlükçülük

Satmanlar ise Kayseri’de mesleğin ilkleri arasında sayılmaktadır. Ayrıca Tüm Fenni Gözlükçüler Derneği Başkanlığını uzun yıllar yapmış, gözlükçübaşı Sedat Ertun da mesleğin emektarlarından. Tüm girdileri ithalata dayalı sektörde Milli Korunma Kanunu ile 1956-1960 yılları arası büyük durgunluk yaşanmış ve imalatın ilk adımları atılmıştır. Bunlardan İzmir’de 1962 yılında Yatırımlar Holding önderliğinde Gözlük Sanayi A.Ş. kurulmuş, asetat ve selüloit gözlük çerçevesi üretimine başlamıştır. İstanbul’da 1931 yılından beri faaliyet gösteren Barika Afşar ve Oğulları Tarak Sanayi 1960 yılında Uygun Afşar

önderliğinde selüloit hammaddesinden Luxor gözlük çerçeveleri üretimi başlamıştır. Rengin – Anadol – Cel Optik – EM – OP vs. gibi pek çok firma kurulmuş ve iç tüketime yönelik çalışmışlardır. Sektörde her yönüyle yenilenme ve gelişme 1980’li yıllardan sonra başlamış, sektörün her katmanı üretimden perakende ve laboratuvar çalışma düzeyini ileri ülkeler seviyesine taşıma gayretiyle büyük aşama kaydedilmiştir. Büyük alışveriş merkezlerinin yaygınlaşması, İstanbul ilçelerinde hızlı nüfus artışı ve ticari potansiyelin gelişmesi sonucu bazı firmalar şubeleşmeye başlamış ve optik firma grupları oluşmuştur.

Doç. Dr. Murat UYAR / Göz Hastalıkları ve Cerrahisi Uzmanı, FEBO, FICO
www.muratuyar.com.tr www.facebook.com/muratuyar.com.tr omuyar@gmail.com

Sıkça Sorulan Sorular

Göz hekimlerinin eğitim süresi ve yetki alanları nedir?

Liseden sonra 6 yıl tıp fakültesi, sonrasında tıpta uzmanlık sınavıyla girilebilen ve 4-5 yıl süren uzmanlık eğitimi, en az 2 yıllık zorunlu hizmetlerin ardından diğer uzmanlık dallarında olduğu gibi toplam 22 yıllık eğitim ile en erken 30 yaşında "Göz Hastalıkları uzmanlık belgesi" alınabilmektedir. Gözü ve görmeyi ilgilendiren tüm alanlarda (tıbbi, cerrahi ve optik) tüm yaklaşımları sağlama yetkisine sahip tek meslek dalıdır.

Çocuklarda göz derecesinde değişme nasıl olur? Gözlüklerini düzenli kullanırlarsa numaraları düşer mi?

Genellikle büyüme (ergenlik) döneminde hipermetroplarda göz numaralarında (dioptrilerinde) azalma, miyoplarda ise artma gözlenir. GÖZLÜK TAKIP TAKMAMAK NUMARANIN ARTMASINI YA DA AZALMASINI ETKİLEMEZ. ANCAK NE KADAR ERKEN YAŞTA FARK EDİLİR VE DÜZENLİ TAKILIRSA GÖRME KUVVETİ VE GELİŞİMİ DE O KADAR İYİ OLUR. Yaklaşık yirmi yaşlarında numara genelde sabitlenir. Yine de yıllık veya en geç iki yılda bir yapılan muayene ile numarada ve varsa astigmatizma açılarındaki ufak değişiklikler belirlenmelidir.

İyi görmek gözlerin sağlıklı olduğunun garantisi midir?

Kesinlikle HAYIR... Örneğin: 40 yaş üzerinde % 2 sıklıkla rastlanan glokom (göz tansiyonu) hastaları geç dönemlere kadar merkezden çok iyi görebilirler, ancak fark ettiklerinde genellikle bir borunun içinden bakıyormuş gibi dar bir alan kalmıştır ve kaybedilen görme ve görme alanı hiçbir şekilde geriye gelmez. Sadece kalan görme ve görme alanını korumak için acilen tedavi başlatılır.

Benzer şekilde damarları ve retinayı etkileyen damar sertliği, yüksek kolesterol ve şeker hastalığı da (toplumda % 6) çok çok iyi görenlerde bile damar tıkanıklıkları ve göz kanamaları ile ani ve kalıcı körlüklere neden olabilir. Özellikle kırklı yaşlardan sonraki göz muayeneleriyle bu risk faktörleri ve riskli durumlar kolaylıkla yakalanabilmekte, uygun tedavilerle 95%'i önlenabilmektedir. Ayrıntılar için bilgilendirme bölümümüzdeki "Şeker Hastalığı ve Göz" başlıklı dosyamıza bakabilirsiniz.

Televizyona yakından bakmak veya uzun süre bilgisayar kullanmak gözü bozar mı?

Bulanık görmesi olanlar genellikle televizyona veya ekrana zaten yaklaşarak bakmak zorunda kalırlar. Bu bir neden değil, sonuçtur. Dolayısıyla kesinlikle bozmaz; hatta göz tembelliği olan bir çocuğun daha iyi gören gözünü bantlayarak gözlükleriyle tembel gözünü fazladan çalıştırmak için televizyonu, bilgisayarı ve cep telefonu oyunlarını özellikle önermekteyiz. Ancak uzun süreli ve dikkatli bakış, normal gözlerde bile doğal göz kırpma sayısını azalttığından kuruma, yanma, batma, kızarıklık, yorgunluk ve ara ara refleks sulanmalar oluşabilir. Bu konuyla ilgili ayrıntılar için uygun zamanınızda bilgilendirme bölümümüzdeki "Ekranlar ve Göz" başlıklı (30 dakikalık) söyleşimizi dinleyebilirsiniz.

Yanlış numara gözü bozar mı?

Gözü bozmaz, ancak takıldığında tam netlik sağlamayabilir, bulanıklık, sulanma, TV seyrederken ya da kitap okurken baş ağrısı, yorgunluk, sinirlilik, uykunun çabuk gelmesi gibi şikayetlere neden olabilir. Daha önce (veya eski muayenelerde) her iki gözün ayrı ayrı görmesi hemen hemen eşit iken sonradan iki göz arasında belirgin bir netlik farkı bu anlama gelebilir. Gözlükler yapıldıktan sonra bu tür bir şikayet varsa gözlük reçetesi ile birlikte gözlükler tekrar kontrol edilmelidir.

Göz bozukluğu doğru bir tanım mıdır?

Numaralı gözlük kullananlar için yaygın ancak yanlış bir şekilde "gözü bozuk" tanımlaması yapılmaktadır. Oysa toplumun % 75'inde 0.25 de olsa az-çok bir numara vardır, hatta 45 yaşından sonra neredeyse tamamında uzak için olmasa da yakın için gözlük gerekebilir. Gözleri bir kamera olarak düşünelim, ışık ve görüntüler objektiften kırılarak film tabakasında nasıl odaklanıyorsa gözün de kornea ve doğal lensinden kırılarak geçen ışık ve görüntüler retina tabakasının tam üzerinde odaklanmalıdır. İnsan gözünün ortalama uzunluğu 24 mm dir. Bunun 0.1 mm uzun veya kısa olması dahi 0.25 numara (1 mm uzun veya kısa olması 2.5 numara) ile görüntülerin retina üzerine odaklanmasını gerektirir. Dolayısıyla bu mükemmel yapı için bozukluk çok kaba bir tanımlamadır, doğrusu kırılma kusurudur (refraksiyon kusuru). Dünyanın en iyi, en sağlam kamerasına dahi (otomatik odaklanma yoksa) netlik ayarı gerekebilmektedir. Ancak kamera içindeki objektifler, malzemeler veya film bozulmuşsa netlik bir türlü sağlanamaz, göze benzetecek olursak en öndeki korneadan (saydam tabaka), en gerideki retinaya (ağ tabaka) kadar çeşitli göz hastalıkları nedeniyle oluşabilir.

Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU
İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi

Hapşu: Bahar geldi gök gürledi, sel oldu

Bu sene geç gelip geç
giden kışın ardından
nihayet baharın
gelmesiyle hava ısındı,
doğa canlandı.

Yeşilden yoksun kentliler maalesef bu mevsim
değişikliğinin farkına ancak artan hapşırık, burun, göz
akıntıları, alerji şikâyetleriyle varabiliyor.

Havaların ısınmasıyla ağaçlar çiçekleniyor, çimenler
yeşilleniyor, çiçekler açıyor, kuşlar ötüyor. Özellikle
de her yaştan çocuklar için dışarıda bulunmak içerde
bulunmaktan çok daha eğlenceli. Maalesef alerjisi
olanlar için çevre kirliliği ve iklim değişikliğine ilaveten
doğadaki bu canlanma son derece rahatsız edici
olabilmekte.

RÜZGAR ARTTI ALERJEN HIZLANDI

İlerleyen küresel iklim değişikliği ve dolayısıyla artan
şiddetli hava olayları nedeniyle bahar alerjisi gibi
rahatsızlıklar daha şiddetli hissedilir oldu. Eskiden
(çevre kirliliği bu kadar fazla değilken) sadece baharda
çimen, ot, çiçek ve ağaçların çiçek açmalarıyla artan
polenler atmosfere yayılır, sonunda ağız, burun, göz
ve ciğerlerimize kadar ulaşırdı. Özellikle de sıcak ve
rüzgârlı havalardan sonra polenler havaya daha çok
dağıldığı için bahar mevsiminde alerjik şikâyetler
artardı.

Küresel iklim değişikliği hem hava sıcaklıklarında,
hem de neden olduğu şiddetli hava olaylarıyla birlikte
rüzgarın hızında önemli artışlara neden oluyor. Bütün
bunların bir sonucu olarak da havadaki alerjenlerin
(polen, küf, toz, hayvan tüyü, akarlar) sayısı da
önemli ölçüde artıyor. İşte Prof. Dr. Elif Dağlı'nın

bana “bu makale hepimize çok yararlı olabilir” diyerek gönderdiği EcoHealth dergisinde 2009’da yayınlanmış “Aeroallerjenler, Alerjik Hastalıklar ve İklim Değişikliği: Etkiler ve Uyum” başlıklı makale bu konudaki çalışmaları çok güzel bir şekilde özetliyor.

ABD’DE YILLIK BEDEL 30 MİLYAR DOLAR

Makaleye göre alerji ve astımın, üretkenlik kaybı ve sağlık sistemine olan maliyetleri gibi dolaylı ve direkt ekonomik kayıpları örneğin ABD’de yılda 30 milyar dolara ulaşıyor. ABD’de nüfusun yarısı bir veya birden fazla alerjene karşı duyarlı. Ayrıca ABD’de 34 milyon insana da astım tanısı koyulmuş. Türkiye’de de durum çok farklı olmasa gerek. Yani problem büyük ve artmakta. Alerjenlere maruz kalanlarda alerjik rinit (saman nezlesi), astım ve atopik dermatit (egzama) gibi üç belli başlı hastalık görülmekte. Son yıllarda astım ve alerjik rinitte önemli artışlar var. Bir hesaba göre dünya çapında çocukların yüzde 15-20’si atopik dermatit ve bu sayı hızla artmakta. Küresel iklim değişikliği, dünyanın her yerinde gök gürültülü fırtınaları ve tropik enlemlerde tayfunları hem sayı, şiddet, hem de süre bakımından artırıyor. Bazı çalışmalar gök gürültülü fırtınalar ve tayfunlar gibi şiddetli hava olaylarının, hava durumu, alerjenler ve alerjik hastalıklar arasında net sonuçlar olduğunu göstermekte. Bu çalışmalar, gök gürültülü sağanak

yağışlı havalarda hem astım hastalarının, hem de daha önceleri sadece alerjik riniti olanların astım krizine girdiğini göstermekte. Gök gürültülü fırtınaların rüzgarı ve onunla beraber görülen yağış, solunum yollarından geçebilecek kadar küçük polenlerin yayılması için en uygun koşulları oluşturuyor.

KATRİNA ÖKSÜRÜĞÜ

Hemen ülkemizde Katrina gibi tayfunlar olmuyor diye sevinmeyin! Katrina’nın New Orleans’s neden olduğu seller binalarda küfe, küfler de o binalarda bulunanlarda alerjik hastalıklara neden oldu. Hatta belirtilerine Katrina Öksürüğü, Barınak Öksürüğü gibi takma adlar takılmıştı. Özetle Katrina sadece tayfun olduğu için değil; neden olduğu seller nedeniyle alerjik hastalıklarda patlamalara neden olmuş.

Türkiye’de de özellikle şehirlerde oluşan seller nedeniyle binaların giriş ve bodrum katları su altında kalınca buralarda yaşayan ve çalışanlar da benzer şekilde alerjik hastalıklarla boğuşacaktır.

Bu durumda astronomik olarak 21 Mart’ta (beş gün önce) girdiğimiz bahar mevsimi ile birlikte hem kırkikinci gibi gök gürültülü sağanak yağışların, sellerin, hem de alerjinizin artacağını bilin ve gerektiğinde doktorunuza danışarak önlemlerinizi alın.

Vedi tepeli şehir,
Lizbon

“Adieu, Lisbonne
Vieille cité du Portugal
Sous ton ciel bleu sans égal
Tu apparais, royale...”

“Elveda Lizbon,
Portekiz’in yaşlı şehri
Eşsiz mavi gökyüzünün altında
Şahane görünürdün...”

Çocukluğumun sevimli şarkıcısı Dario Moreno’nun ünlü şarkısı hala silinmemiş kulaklarımdan.

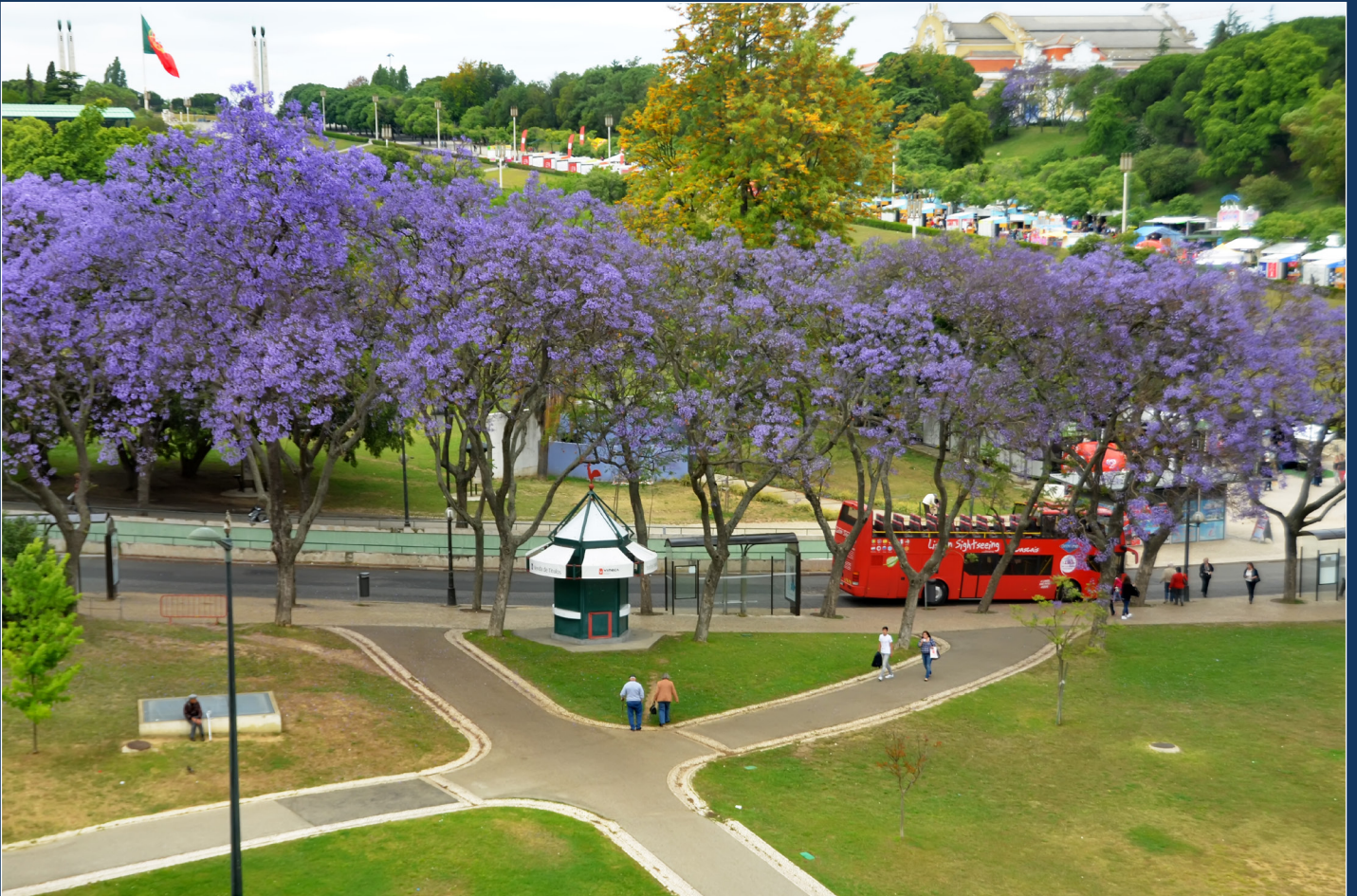
İspanya’nın Kuzeybatıdaki en ücra bölgesi olan Galicia’nın başkenti, muhteşem bir ortaçağ şehri olan Santiago De Compostela’dan yola çıktığımızdan beri dilime takıldı bu şarkı. Ülkenin kuzeyinden Portekiz’e giriyor, yaklaşık 4 saat daha yolculuktan sonra aralıksız yağan yağmurla Lizbon’a kavuşuyoruz.

Yazının başlığından anlaşılacağı gibi Lizbon

da İstanbul ve Roma gibi yedi tepe üstüne kurulmuş tipik bir Akdeniz kenti. Lizbon bölgesi Avrupa Birliği ortalamasının üzerindeki refah düzeyi ile Portekiz’in en zengin bölgesi. 1260 yılından beri Portekiz’in başkenti olan Lizbon Avrupa’nın en renkli başkentlerinden birisi. 16. yüzyılda Portekiz İmparatorluğu zamanında en ihtişamlı dönemini yaşamış. X.yüzyılda Nüfusunun Çoğu Müslüman olan Lizbon’da anadil Arapça idi. VIII. yüzyılda Kuzey Afrika’dan gelen Müslümanların kenti ele geçirip, 433 yıl boyunca hüküm sürmüş olmaları şehirdeki Arap etkisi nedenini açıklamaktadır.

Lizbon’da Arap etkisi hâlâ görülebilmekte. Kentteki birçok yerin adı Arapçadan gelme. Örneğin Lizbon’un ayakta kalan en eski mahallesi olan Alfama’nın adı Arapça “el-hamma”. Portekizcede “Lisboa” diye telaffuz edilen Lizbon’un adı Arapça “el-Uşbuna”. Şehirde oldukça sık rastlanan karo mozaikler de halen İslami tarzda.

1147 yılında Reconquista (yeniden fetih) döneminde Portekiz Kralı I. Afonso önderliğindeki Fransız, İngiliz, Alman ve Portekiz şövalyelerinden oluşan bir grup

Lizbon'u kuşatır ve şehri Endülüslülerin elinden alır. Bu tarihten sonra Lizbon tekrar Hristiyanların egemenliğine girer. Zamanla Arapça, günlük hayattaki önemini yitirir ve yerine Portekizce geçer. Çoğunluğu oluşturan Müslüman nüfus zorla katolik Hristiyanlığa döndürülmüş ve camiler kiliseye çevrilmiş.

Ülkenin yakın tarihinde ise António de Oliveira Salazar isimli kanlı bir diktatör ile 45 yıl süren bir dikta devri var.

Açılımı "Fado, Fiesta, Futbol" olan "3F" ile insanları uyutarak 45 yıl süren bir faşist dönem. 25 Nisan 1974'deki devrim ile demokrasiye geçilmiş. Avrupa Birliği'ne üyelik ise ülkenin kalkınması için önemli bir basamak olmuş.

Birçok kişi Lizbon'u Güney Amerika'nın küçük bir modeli olarak tarif etse de, bence Lizbon'un kendine has bir rengi, dokusu ve yapısı var. Yani kısaca Lizbon, Lizbon'a benziyor. Nostaljik

tramvayı, binaları, denizi ve insanları ile gece yarısına kadar yaşayan, eğlenen bir şehir burası. Akşam güneş batmaz sokakları boşalan diğer Avrupa şehirleri gibi değil Lizbon. “Porto” yazımda da bahsetmiş olduğum gibi ünlü bir özdeyiş var Portekiz’de. “Coimbra şarkı söyler, Braga dua eder, Porto çalışır, Lizbon eğlenir. Gördüğünüz gibi Lizbon’un eğlencesi özdeyiş olmuş.

Lizbon, tepelerin üstüne kurulmuş bir şehir. Ama bildiğiniz gibi, bir şehri tanımak için

yürümek, sokaklarında kaybolmak, arka sokaklarında molalar vermek, lezzetlerinin tadına bakmak şart. Bu şekilde gezmek biraz yorucu olabilir ama inanın Lizbon, attığınız her adıma değişiyor.

Lizbon’un Portekizcedeki söylenişi olan “Lisboa”nın anlamı “Beyaz kent” demek. Gerçekten de tepeden kente baktığınızda beyazın diğer renklere baskın olduğunu görüyorsunuz. Lizbon, tarihi binalarını ve şehrin karakterini oluşturan ana dokusunu korumayı başarmış.

Lizbon'da bir gün sanki 36 saat. Kimsenin acelesi yok. Hayat İstanbul'a göre oldukça yavaş. Yunan adalarında yaşayan insanlar gibi sakin, rahat ve telaşsızlar. Her yerde restoranlar dolup taşıyor. İş molası, alışveriş molası ne dersiniz deyin Lizbonlular restoranları dolduruyor ve sakin sakin yemeklerini yiyorlar.

Yemekten söz açılmışken, Portekiz'e gidip de deniz ürünleri yemeden gelmek olmaz. Lizbon'da özellikle sardalye ızgara çok popüler bir yiyecek. Girdiğimiz ilk restoranda mangalda ateşin içinde duran metal kazıklara balıklar ağzından geçirilip, dikey vaziyette ızgara yapılıyordu. Çok lezzetli olabilirdi. Ancak balıkların içini temizlemeden kızarttıkları için neredeyse hiç yiyemedik. Her yerde Okyanustan yakalanmış balıkları bulmak mümkün. Masaya oturur oturmaz ekmek ve zeytinyağında yüzen zeytin tabağı geliyor. Balığın yanında gelen sarımsak ve zeytinyağı sosu da ayrı bir lezzet. Fiyatlar gayet makul. Portekiz, Avrupa'da ucuz olarak sınıflandırılabilen birkaç ülkeden biri. Diğer Avrupa ülkelerine göre oldukça ekonomik bir gezi imkanı sunuyor.

Tejo Irmağının güzelliğine güzellik kattığı Lizbon; nehrin denize açılan ağzında yani bir haliçte kurulu. 1755 yılındaki deprem ve ardından oluşan tsunami nedeniyle Alfama bölgesi dışında kalan şehrin diğer bölgeleri büyük bir yıkıma uğramış ve 60 bine yakın insan hayatını kaybetmiş. Büyük depremden yara almadan kurtulan, Alfama'ya Portekizlilerin "Electricos" dedikleri 28 numaralı tramvayla çıkılabilir. Çıkışta tramvay, inişte ise yürümek Alfama için ideal. Tırmanışın

LINK

<https://www.youtube.com/watch?v=vhRG1fXmAGQ>

LINK

<https://www.youtube.com/watch?v=vhRG1fXmAGQ>

sonunda vardığınız Sao Jorge Kalesi'nden şehrin manzarasını izlemek çok keyifli. Alfama, kelime olarak Arapçadaki "Al hama"dan geliyor. Zaten Portekizce'deki 'Al' hecesiyle başlayan bütün kelimeler Arapça kökenli desem yanlış olmaz herhalde.

Baixa bölgesi, Lizbon'un gelişmiş yerleşim alanı. Bu bölgenin en güzel caddesi Rua Augusta. Aralarında pek çok ünlü markanın da bulunduğu dükkanlar, cafeler, hediyelik eşya veya el sanatları satılan tezgahlar. Kısacası burası kentin en turistik ve eğlenceli caddesi.. Burada görülmesi gereken bir başka yapı da Eiffel köprüsünün mimarı Gustave Eiffel tarafından yapılan Santa Justa asansörü. Asansör sayesinde diğer tepelik bölgeye, Bairro Alto'ya geçilebiliyor. Şehrin gece hayatının kalbi burada atıyor. Fado mekanları, restoranlar ne ararsanız var Bairro Alto'da .

Lizbon'da dikkatinizi çekecek bir diğer yapı da 25 Nisan Köprüsü. Eski adıyla Salazar Köprüsü. İki dünya savaşı arasında 200 bin mültecinin yerleştiği kentte, 1966'da büyük ölçüde ABD yardımıyla yapılmış. Lizbon, ziyaretçilerine oldukça zengin imkanlar sunuyor. bir zamanların şirin balıkçı köyleri,

Estoril ve Cascas, Avrupa'nın en Batı ucu olan Cabo da Roca sarp kayalarıyla dikkat çekiyor. Sert esen rüzgarıyla

Lizbon'a gitmek için en uygun zamanı herkes kendine göre ayarlamalı. Havanın en sıcak olduğu, denize girilebilen ve eğlence açısından en aktif dönem olan Haziran-Eylül arasında mı? Az turistli, daha ucuz otel fiyatları için serin geçen Ekim-Şubat döneminde mi? Havaaların güzelleşmeye başladığı, turistlerin de çıkırından çıkmadığı zaman dilimi Mart-Mayıs arasında mı? Size kalmış.

Gezeceğiniz müzeler ve ulaşım meselesi için birçok şehirde olduğu gibi burada da işinizi kolaylaştıran city pass'lerden alabilirsiniz. Adı "Lisboa Card" 1, 2 ve 3 günlük alabiliyorsunuz. İlk kullanımdan sonra saat işlemeye başlıyor . Müzelere bazen ücretsiz bazen de indirimli giriş sağlamasının yanı sıra ulaşım araçlarını da kapsıyor.

Lizbon'da mutlaka görülmesi gereken yerleri özetleyecek olursam, şöyle bir liste fazlasıyla yeterli olacaktır.

Praça Do Comercio : Lizbon'un en şirin, en büyük ve ünlü meydanı. "Terrorio

do paço olarak ta adlandırılan alanda birbirine yaslanmış ve aynı tipteki evlerle çevrili güzel bir alandan oluşuyor. Şu anda meydan bir çok bakanlığa ev sahipliği yapmakta. Yapımı 125 yıl süren, muhteşem bir yapı olan “Arco de Triunfo”(zafer Takı) da buraya bakıyor. Meydanın tam ortasında ise, atının üstünde Tajo nehrine dönük olarak yer alan, kral Jose I’in anıtı görenleri hayran bırakıyor.

Rossio olarak adlandırılmış bölgede bulunan Figueira Meydanı, Merkez istasyonu, Sao Jorge Kalesini gören ve tam ortasındaki Brezilya imparatoru Pedro IV’ün heykeliyle süslenmiş, Don Pedro IV Meydanı cıvıl cıvıl, her türden insanlarıyla uzun zaman geçirilebilecek yerlerden. Aynı meydanın çevresini süsleyen, Dona Maria II Ulusal Tiyatroyu, Barok mimarının güzel örneği Sao Domingo Kilisesini, Kilisenin hemen arkasındaki kırmızı renkli XVII.yüzyıl başlarında yapılmış olan, Palacio da Independencia (Hürriyet Sarayı) atlamamak lazım. Bu sarayın bir özelliği de Portekiz’in İspanyol hakimiyetine karşı özgürlük bildirgesini

açıkladığı yer olması.

Chiado Bölgesine gelince; Birçok saray ve barok tarzı kilisenin bulunduğu, Lizbon’un en şık caddeleri olan Garret ve Do Carmo buradadır. Kısaca, Carmo rahibe manastırı, Martires ve Ençarnaçao kiliseleri, Praça Camoes, Fado müziğinin eksilmediği tavalnaları ile ünlü Bairro Alto mahallesi mutlaka ilginizi çekecektir. Hemen yakınlardaki “Miraduro de Sao Pedr de Alcantara” teraslarından kale ve “La Baxia” manzaralarının keyfini çıkarabilirsiniz. Aşağı inerken, tramvay olmasına rağmen asansör denilen “Elevador da Gloria” yani Gloria Asansörünü kullanabilirsiniz.

Alfama bölgesi denilince ilk akla gelen yer tabiki “Sao Jorge” Kalesi. Vizigotlar tarafından yapılmış olan kale 14-15 nci yüzyıllarda kraliyet sarayı olarak kullanılmış. Kalenin heybetli burçları ve 10 adet kulesi var.

XII. yüzyıldan beri Lizbon’un ana katedrali olan”Se Katedrali” aynı zamanda kardinallik zincirinin de bir parçası.

Şehre hakim bir tepede sade mimarisiyle dikkat çeken katedralin içinde bir de küçük müze var. “Se hazineleri Müzesi”. Müzede dini sanat eserleri ve kutsal emanetler sergileniyor.

Avenida da Liberdade (Özgürlük caddesi), Jeronimos Manastırı, kenarındaki “Padrao Dos Descobrimentos Anıtı”, “25 De Abril” ve “Vasco Da Gama” köprüleri, “Aquaduto Das Aguas Livres” su kemeri, Rio De Janerio’da ki İsa heykelinin benzeri olan, açılmış kolları ile adeta Lizbon’u kucaklayan, 28 Metre yüksekliğindeki “Cristo Rei” anıtı ve müzeler...müzeler.

Bütün bu yukarıda yazmaya çalıştığım şeylerin yanında bir yapı daha var. Evet, Lizbon şehrinin sembolü olmuş şaheser yapı, Belem kulesi yani Torre De Belem. Tajo Nehrinin üzerine yapılmış bu yapı Francisco Arruda tarafından tasarlanmış. Eser Gotik-Romanesk olmasına rağmen İslam sanatından da süslemeleri var. Böyle olunca da, ayrı bir mistik, egzotik ve çekici bir hava yaratmakta. Yapıldığı devirde, şehre giren ya da çıkan gemileri ve gemicileri kontrol etmek amacıyla kullanılan Belem kulesinin üçüncü katında bir de şık bir galerisi var.

Son bir şey ekleyerek bu yazımı sonlandırayım. Bu şehir yani Lizbon, gezmeye gelenlere güzelliklerini, kültürünü, yaşam tarzını keşfetmeleri için kendisini sınırsızca sunmakta, misafirlerinin gönüllerinde iz bırakan bir şehir. Arka sokakların birinde, bir kafede oturup, gelen geçen Lizbonluların koşuşturmalarını gözlemlemek, cana yakın bir Lizbon’lu ile arkadaşlık kurup, turist rehberlerinde yazılı olmayan bir yerler keşfetmeyi denemek, sıradan bir barda Fado dinlemek, Portekiz mutfağından yeni tatlar denemek kişisel tarihinize yazılacak en güzel sayfalardan biri olacaktır.

Gezenlere, gezmek isteyenlere, gezmesini bilenlere bitmeyen yolculuklar diliyorum.

Mustafa Küreli / 25 Şubat 2016

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 65 MART 2019
SESI
Optik Magazin Dergisi

ben.x[®]
sunglasses